

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗАЈЕДНИЧКА СЛУЖБА**

Сектор за међународне односе и протокол

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE**

**SEKRETARIJAT / TAJNIŠTVO
ZAJEDNIČKA SLUŽBA**

Сектор за међународне односе и протокол

Broj: 01,02,03,03/11-05-1-1125/23
Sarajevo, 21. 12. 2023.

**BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

**KOLEGIJU ZASTUPNIČKOG DOMA PSBiH
KOLEGIJU DOMA NARODA PSBiH**

X

PRIMLJENO: 25-12-2023			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

Predmet: Izvješće s Konferencije predsjedatelja povjerenstava za vanjske poslove i nacionalnih izaslanstava u parlamentarnoj dimenziji država članica SEI-a, održane 13. 10. 2023. u Trstu, Republika Italija

Na Konferenciji predsjedatelja povjerenstava za vanjske poslove i nacionalnih izaslanstava u parlamentarnoj dimenziji SEI-a posvećena provedbi Platforme SEI-a, sudjelovali su

Predrag Kožul, zamjenik predsjedatelja Izaslanstva Parlamentarne skupštine BiH u parlamentarnoj dimenziji Srednjoeuropske inicijative (SEI), i Džemal Smajić, član Povjerenstva za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH. Konferencija je održana u Trstu, 13. listopada 2023.

Talijanski ministar vanjskih poslova i međunarodne suradnje Antonio Tajani uputio je videoporuku, u kojoj je podsjetio da vlada njegove zemlje od svoga formiranja posvećuje veliku pozornost zemljama Zapadnog Balkana i njihovom putu k europskim integracijama, perspektivi koja za SEI ima ključnu ulogu.

Iskazao je interes za današnju konferenciju, čiji je cilj u cijelosti ojačati potencijal SEI-a.

Predsjedateljica Povjerenstva za vanjske poslove i obranu Senata Republike Italije Stefania Craxi primijetila je da su događaji u Ukrajini i Izraelu ukazali na neuspjeh politike i diplomacije. Upozorila je da na Zapadnom Balkanu i dalje postoje polovi nestabilnosti, a naponi moraju biti umjereno koncentrirani sa svih strana. Italija je uvijek imala vodeću ulogu u ovoj regiji, a upravo je uvid tadašnjeg ministra vanjskih poslova De Michelisa doveo do *Quadrangolare* – političko-diplomatske inicijative koja je kasnije rezultirala SEI-em, čak i prije procesa proširenja. Stefania Craxi smatra da Europska unija treba težiti tome da postane glavni igrač na Zapadnom Balkanu, gdje su prisutni interesi brojnih drugih međunarodnih aktera.

Predsjednik Odbora za vanjske poslove Zastupničkog doma Parlamenta Italije Giulio Tremonti rekao je da samo daljnje proširenje Europske unije, popraćeno reformom institucionalne arhitekture Unije, predstavlja valjanu prepreku nestabilnosti i ratu. Podsjetio je na podjele i napetosti u Europi 1930. godine, kako ih je ilustrirao George Simenon u svome izvješću "Europa 33".

Predsjedatelj Izaslanstva Italije u parlamentarnoj dimenziji SEI-a Salvatore Caiata podsjetio je na postignuće SEI-a od njegovog osnutka, kao i na njegovu sposobnost prilagodbe promjenama u međunarodnom i nacionalnom kontekstu.

Uz vladinu dimenziju, parlamentarna diplomacija može olakšati i ukloniti prepreke međunarodnom dijalogu. Suočeni s izazovom kakav je ruska invazija na Ukrajinu, potrebno je ojačati regionalnu suradnju unutar Srednjoeuropske inicijative.

To je razlog koji stoji iza talijanskog prijedloga za uspostavu Konvencije za jačanje Srednjoeuropske inicijative, zadužene za izradu prijedloga reformi za ovu zadaću, a koji će biti dostavljen Parlamentarnoj skupštini SEI-ja, nacionalnim parlamentima i ministrima

vanjskih poslova država članica SEI-a. Glavni tajnik Roberto Antonionea naglasio je da bit SEI-a leži u njegovoj sposobnosti suradnje na regionalnoj razini, što uz političko-diplomatsku predanost predstavlja jedinu prepreku riziku od nestabilnosti i sukoba. Politički osnažen SEI može bolje podržati put europskih integracija država članica SEI-a koje još nisu članice EU-a.

Predsjednik Odbora za vanjske poslove rumunjskog senata Titus Corlatean naglasio je da Rumunjska čvrsto podupire pristupanje zemalja Zapadnog Balkana, Ukrajine, Moldavije i Gruzije Europskoj uniji.

Također su podršku za ulazak zemalja Zapadnog Balkana u Europsku uniju dali i Igor Chiriac, vršitelj dužnosti predsjedatelja Parlamentarne skupštine SEI-a i član moldavskog izaslanstva, Tomasz Glogowski, predsjedatelj izaslanstva poljskog parlamenta u SEI-u, i Attila Tilki, predsjedatelj parlamentarnog izaslanstva Mađarske u SEI-u.

Predsjednica Odbora za vanjske poslove albanskog parlamenta Mimi Khodeli istaknula je da ne može biti napretka bez sigurnosti. Put k pristupanju Europskoj uniji zahtijeva snažnu političku volju država članica i sličnu predanost procesu reformi u zemljama kandidatkinjama.

Na konferenciji su sudjelovali predsjedatelji državnih izaslanstava u parlamentarnoj dimenziji SEI-a te predsjedatelji i članovi povjerenstava/odbora za vanjske poslove parlamenata 17 država članica SEI-a koji su razgovarali o nastavku i intenziviranju regionalne suradnje država članica s ciljem ubrzanja procesa europskih integracija zemalja u statusu kandidatkinja za punopravno članstvo u Europskoj uniji.

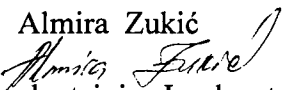
Sudionici konferencije usvojili su deklaraciju u kojoj su istaknuli potrebu da, u suočavanju s geopolitičkim izazovima i kretanjima u Europi i zemljama susjedstva, treba jačati obnovljeni multilateralni pristup za bolje predstavljanje zajedničkih interesa zemalja srednje i istočne Europe, uključujući i Balkan, jačanjem SEI-a kao primarnog i najopsežnijeg foruma za regionalnu suradnju.

U deklaraciji se naglašava da bi SEI mogao djelovati kao regionalna platforma koja bi formulirala zajedničke stavove za druge multilateralne forume Europske zajednice, što bi, kako se navodi u dokumentu, moglo imati snažnu podršku u procesu proširenja Europske unije. U deklaraciji se predlaže uspostavljanje Konvencije za jačanje SEI-a, koju bi činila po dva predstavnika parlamenta i po jedan predstavnik vlade iz svake države članice.

Konvencija bi trebala izraditi prijedlog usmjeren na jačanje SEI-a kako bi se potaknula regionalna suradnja i obnovljeni multilateralni pristup u srednjoj i istočnoj Europi, kao i na Balkanu.

Izvješće pripremila:

Almira Zukić

Zamjenjska tajnica Izaslanstva
PSBiH u PSSEI-u

Izvješće odobrio:

Predrag Kozul

Prvi zamjenik predsjedatelja Izaslanstva
PSBiH u PSSEI-u

Dostaviti:

- Kolegiju Tajništva PSBiH
- Izaslanstvu PSBiH u PSSEI-u
- Povjerenstvu za vanjske poslove ZD PSBiH
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze DN PSBiH
- Sektoru za odnose s javnošću

CEI
CENTRAL EUROPEAN INITIATIVE
PARLIAMENTARY DIMENSION

PLATFORMA SEI-a TRST

KONFERENCIJA PREDSEDNIKA POVJERENSTAVA ZA VANJSKE POSLOVE I NACIONALNIH IZASLANSTAVA U PARLAMENTARNOJ DIMENZIJU SEI-A I NACIONALNIH IZASLANSTAVA DRŽAVA ČLANICA SEI-a

Trst, 12. i 13. listopada 2023.

Nacrt završne deklaracije

Predsjednici povjerenstava za vanjske poslove i voditelji nacionalnih izaslanstava zemalja članica u parlamentarnoj dimenziji Srednjoeuropske inicijative (SEI) sastali su se u Trstu 13. listopada 2023. godine. Istaknuli su potrebu jačanja obnovljenog multilateralnog pristupa za bolje predstavljanje zajedničkih interesa onaživanjem SEI-a kao primarnog i najopsežnijeg foruma za regionalnu suradnju u ovom ogromnom i raznolikom području.

SEI, osnovan 1989. godine da promiče obnovu osi istok-zapad i europsko jedinstvo kroz regionalnu suradnju, dao je značajan doprinos ekonomskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji u regiji. Također je proširio temeljne vrijednosti u skladu s Europskom unijom (EU).

Prilagođavajući se mnogim događajima u Europi u protekla tri desetljeća, SEI duguje svoj uspjeh posvećenosti država članica, učinkovitoj metodologiji koja spaja multilateralnu diplomaciju i regionalne projekte te upravljanju na više razina izgrađenom na četiri dimenzije (vladina, parlamentarna, gospodarska i lokalna).

Međutim, aktualne europske okolnosti pokazuju spor proces integracije kandidatkinja za članstvo u EU, agresija Rusije na Ukrajinu izravna je prijetnja miru i sigurnosti na Zapadnom Balkanu, uz ometanje dijaloga Beograda i Prištine i sve veću ilegalnu imigraciju balkanskom rutom. Ti znaci nestabilnosti naglašavaju imperativ intenziviranja političke suradnje i jačanja uloge SEI-a kao multilateralne političke platforme.

Predsjednici još jednom ističu svoju predanost budućem članstvu Ukrajine i Moldavije u EU i prepoznaju da je mjesto tih zemalja - zajedno s drugim zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatkinjama - u Europskoj uniji, te smatraju da je to geostrategijsko ulaganje u stabilnu, ujedinjenu i jaku Europu.

Usred ovih geopolitičkih pomjeranja, među zemljama srednje i istočne Europe i Balkana nastaje jasniji okvir interesa, koji obuhvaća i države članice EU i one koje teže budućem pristupanju, bez bilo kakvih preklapanja s drugim postojećim oblicima suradnje. Ovaj okvir naglašava zajedničku

posvećenost suočavanju s izazovima duž istočnog i jugoistočnog krila Unije, kao i na multilateralnoj razini.

U tom cilju, SEI bi mogao djelovati kao regionalna platforma, formulirajući zajedničke stavove koji bi se zatim mogli zagovarati na drugim multilateralnim forumima. To bi rezultiralo snažnom podrškom procesu proširenja EU kao protuotrovom za nacionalističke tendencije i vanjski utjecaj, kao i suštinskom komponentom šireg cilja: jačati Uniju kao globalnog igrača.

Stoga, u izražavanju zajedničke vizije o potrebi davanja novog političkog poticaja djelovanju SEI-a da bolje predstavlja zajedničke političke ciljeve svojih članica, te omogućavajući svojim državama članicama da aktivnije sudjeluju u izgradnji jake, održive i inkluzivne Europe, predsjedatelji državnih izaslanstava u parlamentarnoj dimenziji SEI-a i odbora za vanjske poslove država članica SEI-a i njihovih parlamenata predlažu svojim ministrima vanjskih poslova i svojim parlamentima da uspostave *Konvenciju za jačanje Srednjoeuropske inicijative* imenovanjem po dva zastupnika i predstavnika vlade iz svake zemlje.

Uz koordiniranje Izvršnog tajništva, Konvencija će izraditi prijedlog usmjeren na jačanje SEI-a kako bi se potaknula regionalna suradnja i obnovljeni multilateralni pristup u srednjoj i istočnoj Europi i na Balkanu.

Predsjedatelji su se suglasili da sastanci Konvencije započnu u siječnju 2024. godine na mjestima koje je odredilo sadašnje predsjedništvo, u dogovoru s Izvršnim tajništvom, koje će pripremiti dnevni red sastanaka. Predsjednici se nadaju da će se rad Konvencije završiti do svibnja 2024. U vezi s tim, dogovorili su se da će završni sastanak biti održan u Rimu. Rad Konvencije bit će fokusiran na sljedeće teme:

1. Politički ciljevi i institucionalna misija SEI-a, kao i proširenje i različite opcije sudjelovanja (zemlje promatrači, zemlje podrške itd.) u organizaciji, s obzirom na aktualne geopolitičke prilike u Europi;
2. Nadogradnja i jačanje upravljanja SEI-em radi postizanja zajedničkih političkih ciljeva država članica; mehanizmi financiranja za podršku razvoja organizacije.

Prijedlog koji razradi Konvencija konačno će biti predstavljen ne samo Parlamentarnoj skupštini SEI-a nego i državnim parlamentima i ministrima vanjskih poslova država članica SEI-a, čime će se pojačati veza između parlamentarne i vladine dimenzije organizacije SEI-a kako bi se mogle izraditi preporuke.

TRIESTE CEI PLATFORM

CONFERENCE OF THE CHAIRPERSONS OF THE FOREIGN AFFAIRS COMMITTEES
AND OF THE NATIONAL DELEGATIONS TO THE PARLIAMENTARY DIMENSION OF THE CEI
MEMBER STATES

Trieste, 13 October 2023

Final Declaration

The Chairpersons of the Foreign Affairs Committees and the Chairpersons of the National Delegations to the Parliamentary Dimension of the Member States of the Central European Initiative (CEI) met in Trieste on 13 October 2023. They emphasised the need to bolster a renewed multilateral approach to better represent the shared interests by strengthening the CEI as the primary and most extensive forum for regional cooperation in this vast and diverse area.

The CEI, established in 1989 to promote east-west axis reconstruction and European unity through regional cooperation, has significantly contributed to economic, social, and territorial cohesion in its region. It has also spread fundamental values aligning with the European Union (EU).

Adapting to many evolving events in Europe over the past three decades, the CEI owes its success to Member State commitment, an effective methodology blending multilateral diplomacy and regional projects, and a multilevel governance built on four dimensions (governmental, parliamentary, economic, and local).

However, current European circumstances show a slow EU candidate integration process, the aggression by Russia against Ukraine is directly threatening the peace and security in the Western Balkans, a hindering of the Belgrade-Pristina dialogue, and an increasing illegal immigration via the Balkan route. These signs of instability highlight the imperative to enhance political cooperation and fortify the CEI's role as a multilateral political platform.

The Chairpersons reaffirm their commitment to Ukraine's and Moldova's future EU membership and recognise that the countries' place - together with other candidate and potential candidate countries - is in the European Union, considering it a geostrategic investment in a stable, united and strong Europe.

Amidst these geopolitical shifts, a more defined framework of interests is emerging among CEI Member States, encompassing both EU member countries and those aspiring for future EU accession, without any overlaps with the other existing cooperation formats. This framework emphasises the shared commitment to address challenges along the Union's Eastern and Southeastern flank and multilateral levels.

To this end, the CEI could act as a regional platform, formulating common positions that could then be advocated in other multilateral forums. This would result in strong support for the EU enlargement process as an antidote to nationalist tendencies and external influence as well as an essential component of a broader objective: strengthening the Union as a global player.

Therefore, in expressing a common vision regarding the need to give new political impetus to the action of the CEI to better represent those political objectives that are common for its members, and allowing its Member States to participate more actively in the construction of a strong, sustainable, and inclusive Europe, the Chairpersons of the CEI PD National Delegations and Committees on Foreign Affairs of CEI Member States propose to their respective Ministers of Foreign Affairs and their Parliaments, the establishment of a *Convention for the strengthening of the Central European Initiative*, by appointing two Members of Parliament and a government representative from each country.

Coordinated by the Executive Secretariat, this Convention will draft a proposal aimed at reinforcing the CEI in order to encourage regional cooperation and a renewed multilateral approach in Central, Eastern Europe, and the Balkans.

The Chairpersons have agreed that the Convention meetings will start in January 2024 at the venues identified by the current Presidency, in agreement with the Executive Secretariat, which will prepare the agenda for the meetings. The Presidents hope that the Convention's work will conclude by May 2024. In this regard, they have agreed that the final meeting will be held in Rome. The Convention's work will focus on the following themes:

1. Political objectives and CEI institutional mission, as well as enlargement and various participation options (observer countries, supporting countries...) in the Organisation, considering the current geopolitical circumstances in Europe.
2. Updating and strengthening the CEI governance to achieve political objectives shared by Member States; funding mechanisms to support the Organisation's development.

The proposal elaborated within the framework of the Convention will finally be presented not only to the CEI Parliamentary Assembly, but also to the national Parliaments and the Ministers of Foreign Affairs of the CEI Member States, thus enhancing the link between the Parliamentary and Governmental Dimensions of the Organisation so that recommendations can be developed.